

Državni izpitni center

M 1 7 1 2 3 2 1 4

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

MADŽARŠČINA KOT DRUGI JEZIK

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sobota, 10. junij 2017

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

1. FELADATLAP

A) Szövegértés

1.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1.1	1	♦ C	
1.1.2	1	♦ D	
1.1.3	1	♦ B	
1.1.4	1	♦ C	
1.1.5	1	♦ C	
Összesen	5		

1.2. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.2.1	1	♦ H	
1.2.2	1	♦ I	
1.2.3	1	♦ H	
1.2.4	1	♦ H	
1.2.5	1	♦ I	
1.2.6	1	♦ H	
1.2.7	1	♦ H	
1.2.8	1	♦ H	
1.2.9	1	♦ I	
1.2.10	1	♦ I	
Összesen	10		

2.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2.1.1	1	♦ a 19. század közepén	
2.1.2	2	♦ nyomtatva és rajzolva	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. Minden elemért 1-1 pont jár.
2.1.3	1	♦ kezdetben egyszínű volt, később színessé vált	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. A két elemért jár az 1 pont.
2.1.4	1	♦ a huszáruniformisnak és a díszmagyarnak köszönhetően	A két helyes elemért jár az 1 pont.
2.1.5	2	♦ a celebeknek, a Gombold újra! c. mozgalomnak és annak, hogy a nemzetközi divatvilágban ismét divatosná vált az élénk színű, nagy virágminta	Három helyes elemért 2 pont, 2 helyesért 1 pont, egy helyesért 0 pont jár.
2.1.6	1	♦ Azt, hogy olyan tárgyakon, helyeken jelenik meg, ahol nincs keresnivalója, hogy sok az aránytévesztés, hogy sok a rossz munka.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. Kettőért jár az 1 pont.
2.1.7	2	♦ a magyarok hosszabb ideig ragaszkodnak a trendekhez, mint az európaiak; példa: a patacipő használata	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. Minden elemért 1-1 pont jár.
Összesen	10		

3.1. feladat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3.1.1		Lewis Hamilton Jenson Button Iker Casillas Emma Wattson	Két helyes válaszért 1-1 pont jár. A válaszok oszloponként függőleges sorrendben vannak megadva.
3.1.2		kalocsai mintás (Forma-1-es) overallt kalocsai mintás (Forma-1-es) overallt kalocsai mintával díszített ruhát kalocsai mintás blúzt	
3.1.3		2011 decemberében 2012 márciusában	
Összesen	5		

B) Nyelvismeret és nyelvhasználat

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1	1	♦ életmódot	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ ebédszünetben <i>vagy</i> ebédszünetkor	
	1	♦ zsebben	
	1	♦ praktikusán	
	1	♦ elérhetőek <i>vagy</i> elérhetők	
	1	♦ kézzel	
	1	♦ súlya	
	1	♦ kisebb <i>vagy</i> kis <i>vagy</i> kicsi	
	1	♦ hónapig	
	1	♦ kötetes	
	1	♦ amelyre	
1	♦ szótárak		
Összesen	12		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
2	1	♦ szeretne	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ megtalálja	
	1	♦ kínálunk	
	1	♦ nézzen körül	
	1	♦ lesz	
	1	♦ összetörné	
	1	♦ megteheti	
	1	♦ Mutatja	
	1	♦ hajítsa	
	1	♦ üssön rá	
	1	♦ hagyja abba	
1	♦ aggódjon		
Összesen	12		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
3	1	♦ háziasszonyok	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ divattervező	
	1	♦ üzletasszony	
	1	♦ divatbemutatóira	
	1	♦ filmrendező	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
4	1	♦ érkező vagy érkezett	Minden helyes válasz 1-1 pont.
	1	♦ megismertetni	
	1	♦ táplálkozva	
	1	♦ eredő	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
5	4	♦ A	Két-két helyes válaszáért jár 1 pont.
		♦ E	
		♦ G	
		♦ F	
		♦ B	
		♦ C	
		♦ H	
		♦ D	
Összesen	4		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
6	5	♦ úgy	Két helyes válasz 1-1 pont.
		♦ hogy	
		♦ Erre	
		♦ Amerre	
		♦ ott	
		♦ De	
		♦ azt	
		♦ amelynek	
		♦ arra	
		♦ hogy	
Összesen	5		

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
7	8	♦ Niko Kralj az egyik legismertebb 20. századi szlovén tervező. 1952-ben szerzett diplomát a ljubljana-i építészeti egyetemen. Majd a kamniki Stol bútorgyárban kezdett dolgozni. Ugyanabban az évben megtervezte a Rex széket, amellyel világhírű lett. A szék mindmáig a szlovén formatervezés egyik legismertebb terméke, amely a világ legnagyobb múzeumainak gyűjteményeiben is helyet kapott. Eddig több mint kétmillió ilyen széket gyártottak.	Vagy ugyanez másképpen megfogalmazva. Az adott pontszám a tartalmilag és nyelvileg helyes mondatokért jár. 2-2 súlyosabb helyesírási, ill. 3-3 súlyosabb nyelvhelyességi hibáért levonunk 1-1 pontot.
Összesen	8		

C) Rövidebb irányított szöveg alkotása

Műfaji és tartalmi megfelelés: 9 pont.

Nyelvezet: 8 pont.

Szerkezet: 3 pont.

Lásd ÉK 2016. 11–12.

2. FELADATLAP

Hallás utáni értés

A)

A Corvina Kiadónál 2012-ben jelent meg Nyáry Krisztián Így szerettek ők című könyve, amely múzsákról, megcsalt feleségekről, hú szeretőkről, különös házasságokról szóló történeteket tartalmaz. A szerző célja az volt, hogy a tankönyvi életrajzok figurái helyett a valós, izgalmas, szerethető, hús-vér embereket mutassa be, és ezzel kedvet csináljon a művek olvasásához.

A 40 szerelmi történet olyan, mintha az olvasó nem is egy életrajzi gyűjteményt, hanem egy reformkori társasági lapot tartana a kezében. A könyvből ugyanis a korabeli „sztárok” sokszor zavarba ejtő magánéletébe nyerhetünk bepillantást: Petőfi már jegyben járt Júliával, amikor megkérte egy színésznő kezét, Ady, Léda és meleg férje hármában éltek Párizsban, Krúdy Gyula megszöktette, és elvette szeretője kiskorú lányát, Csáth Géza megírta levélben, hogy meg fogja ölni feleségét.

Az izgalmas könyv külsőre is inkább egy albumra, mintsem száraz életrajzgyűjteményre hasonlít. A történeteket gazdagon illusztrálják fényképek, és minden fejezetet a szerelmesek egymáshoz írt levélrészletei, kedvcsináló versei egészítik ki.

Nyáry könyve valóban ráirányítja a figyelmet az irodalomra, hiszen e régi szerelmi történetekben is benne van mindaz, ami manapság az embereket érdekli: szex, erőszak, intrika – mindez persze értékálló és ízléses köntösbe csomagolva. Mert legyenek akármilyen pikánsak is a megírt románcok, mégiscsak tiszteletre méltó irodalmi nagyjainkról szólnak.

Nyáry Krisztián néhány évig költészettörténetet tanított a pécsi egyetemen, majd a 90-es évek közepén otthagyta a katedrát, azóta kommunikációs tanácsadóként dolgozik. 2012 elején barátai szórakoztatására kezdte publikálni a Facebookon magyar írók és művészek szerelmi életéről szóló képes etűdjeit, amikkel néhány hónap alatt nagy népszerűsége tett szert. A barátoknak szánt bejegyzésekből mára több mint huszonnégyezer olvasót vonzó, kulturális ismeretterjesztő sorozattá nőtte ki magát. Az év végén megjelent, régóta várt nyomtatott változat pedig óriási bestseller lett.

A www.corvinakiado.hu nyomán.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ H	
1.2	1	♦ I	
1.3	1	♦ N	
1.4	1	♦ I	
1.5	1	♦ H	
1.6	1	♦ I	
1.7	1	♦ I	
1.8	1	♦ N	
Összesen	8		

B)

Képzeld, a minap egy nagyon érdekes interjút hallottam a Kossuth Rádióban, amely Lajos Marival, a 99 recept 33 színes fotóval című híres szakácskönyvek szerzőjével készült! Ismered ezt a sorozatot?

Igen, nagyon tetszik, hogy egész oldalas gyönyörű fotókat tartalmaz. Ha jól emlékszem, Hemző Károly készítette őket.

Igen, jól tudod. Ő volt Lajos Mari második férje. Lajos Mari elmesélte, hogyan született meg a szakácskönyvek ötlete. Sok receptje volt, és folyton gyűjtötte az újakat. Mindig nagy főzéseket tartottak a barátaikkal, mert a nők ki akartak tenni magukért. Mindenkinek ki kellett rukkolni valami

újdomsággal. Egy idő után azt gondolta, hogy ezt nem kellene hagyni csak úgy elszállni. A férje akkoriban a Corvina Kiadónak dolgozott, és rákérdeztek a kiadóban, mit szólnának egy szép képes szakácskönyvhöz, mert addig nem volt képes szakácskönyv Magyarországon. Szép, vastag könyvet szerettek volna, sok képpel. A kiadóban azonban azt mondták nekik, ez sok pénzbe kerülne, és eladhatatlan lenne. Aztán jött az ötlet, hogy a nagy szakácskönyvet felbontják kisebbekre, és így született meg a 99 recept és 33 fotó sorozat, amelynek első kötete 1982-ben jelent meg, Előételek és húsételek címmel.

Nekem is megvan néhány darab a sorozatból. Eleinte rendszeresen vásároltam, aztán abbahagytam. Hányat adtak ki belőle?

Most készül a huszonhatodik. De Lajos Mari nevéhez nemcsak ez a sorozat fűződik. 2000-ben úgy döntött, hogy ír egy tanító szakácskönyvet, mert azt tapasztalta, hogy a gyereke barátnői, sőt azok anyukái sem tudnak főzni, a nagymamák meg lassan elmennek.

Mindig azon gondolkodom, hogy a szakácskönyvek szerzői tanult szakácsok-e. Ő az? Tanulta a konyhaművészetet?

Sose tanulta. Azért volt rengeteg receptje, mert az édesanyja, nagyanyja, az egész családja nagyon jól főzött. Szerinte sok múlik azon, hogy az ember gyerekkorától kezdve milyen asztali élményekben részesül. Elmondta, hogy nagyon szegény időkben volt ő gyerek, de a családja nőtagjai olyan leleményesek voltak, hogy szinte nem is érezték a nagy szegénységet.

Beszélt arról is, mitől lesz valaki jó szakács?

Igen. Szerinte ahhoz, hogy valaki jól főzzön, két dolog szükséges: az egyik, hogy szeressen enni, aki ugyanis szeret enni, az szívesen áldoz időt, energiát, pénzt erre. Aki nem szeret enni, annak a főzés nyűg, felesleges fáradság, költés. Ezen kívül persze egy kis tehetség is szükséges hozzá.

Az ember azt hinné, hogy elsősorban fantázia kell. Te nem így gondold?

De, fantázia is kell, egy kis bátorság, hogy merjünk változtatni a klasszikus recepteken. No, ebből a férfiaknak sokkal több van. Újabban nagyon sok férfi főz, nemcsak szabadban és bográcson, hanem konyhában, és sokkal bátrabbak fűszerezésben, újításban, mint mi, nők. Amelyik férfi főz, az jól főz.

Állítólag minden receptnek vannak apró titkai, amit nemigen szeretünk elárulni másoknak. Arról is beszélt Lajos Mari, hogy neki vannak-e féltett titkai?

Igen, beszélt. Azt mondta, nincsenek ilyen titkai. Azt vallja, hogy aki már felkötö a kötetny, hogy utána csinálja, az arasson sikert. Ezért szájbarágósan írja a recepteket, hogy mindenki értse és tudja követni őket.

A www.mr1-kossuth.hu nyomán.

Feladat	Pontszám	Megoldás	Kiegészítő utasítások
1.1	1	♦ A Kossuth Rádióban	
1.2	1	♦ 99 recept 33 színes fotó(val)	
1.3	1	♦ Ő készítette a fotókat.	Vagy ugyanez másképpen.
1.4	1	♦ képesek voltak	
1.5	2	♦ A gyerekek barátnői, azok anyukái nem tudtak főzni, a nagymamák meghaltak.	3 helyes válasz 2 pont, 2 helyes 1 pont.
1.6	1	♦ a családnak vagy a családi szokásoknak vagy a gyerekkornak	
1.7	1	♦ Hogy szeressen enni, és kis tehetség.	Vagy ugyanez másképpen. A két elemért együtt jár 1 pont.
1.8	1	♦ tehernek/felesleges fáradságnak	
1.9	1	♦ Több a bátorságuk, változtatnak, újítanak.	Vagy ugyanez másképpen.
1.10	1	♦ igen	
1.11	1	♦ Hogy érthetően írja le őket.	Vagy ugyanez másképpen.
Összesen	12		

3. FELADATLAP

Hosszabb szöveg alkotása

A jelölt a dolgozatában a szempontoknak megfelelően próbálja elvégezni az alábbiakban leírtakat.

Pont	Bemutatja Annát: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul mutatja be a szereplőt.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól mutatja be a szereplőt.
2	Jól, de kevésbé lényegre törően mutatja be a szereplőt.
3	Teljességre törekedve mutatja be a szereplőt.

Janik Anna negyven év körüli magyartanár. Tanév közben érkezik az iskolába, miután Kriszék osztálya merő unalomból idegileg kikészítette az előző tanárnőt. Anna nagy tudású, emberséges és lelkes pedagógus, aki magatartásával és a „Sziget-elv” követésével igyekszik felkelteni a diákokban az igényesség, a tanulás és olvasás, valamint az irodalmi alkotásokról való gondolkodás iránti érdeklődést. Bizonytalanságát és félelmeit elrejt, a lánya miatti fájdmájában segíteni akar a problémás diákoknak, és ennek következtében sebezhetővé válik.

Vagy más megfelelő. A pontszám a bemutatás kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megmagyarázza, miért és hogyan akart Krisz eljutni a tanárnő <i>Szigetére</i> a megismerkedésükkor: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul magyarázza a kérdést.
1	Hiányosan, illetve csak részben jól magyarázza a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően magyarázza a kérdést.
3	Teljességre törekedve magyarázza a kérdést.

Krisz és barátai újabb „projektet” terveznek, melynek keretében mindegyiküknek vállalnia kell valamit, pl. hogy merő szórakozásból kikészít egy tanárt, vagy elcsábít egy lányt. Ötleteket gyűjtenek, de Krisznek egyik sem tűnik elég nagy kihívásnak. Amikor Anna az első közös órájukon egyéniségnek bizonyul, és nem hagyja, hogy az osztály eljátszadozzon vele, beszél nekik életelveiről és a benne levő *Szigetről*, amelyre csak nehezen lehet eljutni, Krisz úgy érzi, megtalálta a neki való nagy feladatot: elcsábítja a tanárnőt. Barátai körében tervével újabb elismerést vált ki. Mindent megtesz, hogy a tanárnő közelébe kerüljön, gyakran követi őt a sétáin, együttérzésére számítva azt hazudja neki, hogy a szülei válnak, reggel megvárja, és bekíséri az iskolába, a lánya miatti zaklatott állapotát kihasználva felkeresi a lakásában, megérinti a vállát, és megpróbálja rávenni, hogy keresztnevéen szólítsa stb.

Vagy más megfelelő. A pontszám a magyarázat kifejtettségével arányosan adható meg.

Pont	Megmagyarázza, a későbbiek során miért változott meg Krisz szándéka: 3 pont.
0	Nem, illetve rosszul magyarázza a kérdést
1	Hiányosan, illetve csak részben jól magyarázza a kérdést.
2	Megfelelően, de kevésbé lényegre törően magyarázza a kérdést.
3	Teljességre törekedve magyarázza a kérdést.

Anna magatartása, a diákokhoz való emberséges viszonya Kriszben elindít valamiféle változást. Továbbra is keresi a tanárnő társaságát, egyre szívesebben beszélget vele, és akaratlanul is foglalkoztatják a meglátásai. Lassan szinte megfeledkezik eredeti tervéről, akarata ellenére egyre őszintébb tiszteletet érez Anna iránt. Arra vágyik, hogy eljuthasson a tanárnő *Szigetére*, de nem tud őszinte lenni vele. Amikor Atács bosszúból megmutatja a fotót Kálnoki tanár úrnak, Annának már nincs energiája a magyarázkodásra. Beadja felmondását, és szinte önkívületi állapotban anyjához megy. Krisz összeomlik, Anna lakása előtt várakozva sír, és eldönti, nem adja fel, megmagyarázza a tanárnőnek a történeteket, hogy eljuthasson a *Szigetére*.

Vagy más megfelelő. A pontszám a kifejtettséggel arányosan adható meg.

Pont	A jelölt kifejti, milyen tanárnak tartja Annát: 3 pont.
0	Nem fejti ki véleményét a kérdéstről.
1	Felszínesen fogalmazza meg véleményét.
2	Jól, de kevésbé meggyőzően fejti ki véleményét.
3	Teljességre törekedve, meggyőzően fejti ki véleményét.

A jelölt véleményét akkor is tiszteletben kell tartani, ha az értékelő tanár nem ért egyet a megfogalmazottakkal. A pontszám a kifejtettség mértékével arányosan adható meg.

Szerkezet: 3 pont

Nyelvezet: 10 pont

Lásd ÉK 2016. 14. oldal!